

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΝΑΛΥΣΗΣ & ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

25^ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Κοινωνική θεωρία
Μεθοδολογία κοινωνικής και εκπαιδευτικής έρευνας
Κοινά - Κοινωνική & αλληλέγγυα οικονομία
Κοινωνικά κινήματα & ηθική οικονομία
Το φύλο στην έρευνα
Κριτικές προσεγγίσεις του τουρισμού
Αναπαραστάσεις, εθνικισμός και ταυτότητες

8 - 10 Νοεμβρίου 2019

Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο

Επιμέλεια αφίσας: Γαλιάντα Ντανάλακη, Φωτογραφία: Στεφανία Καλονεράκη

Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης & Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας

<http://sociology.soc.uoc.gr/ekaeke/?p=677>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

I. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019

11:15 – 12:00: Εγγραφή Συνέδρων
Έναρξη Εργασιών - Χαιρετισμοί

12:15 – 14:15 Θεματικό Πάνελ:
Πανεπιστήμια, κοινωνία της γνώσης και ακαδημαϊκά κοινά σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο

Αμφιθέατρο Δ6

Βασίλης Κωστάκης: *Δημιουργώντας το πανεπιστήμιο που θέλουμε, μέσα στο πανεπιστήμιο που θέλουμε να ξεπεράσουμε: Η περίπτωση του P2P Lab.*

Νικόλας Κοσματόπουλος: *Η τεχνοκρατία της τρομοκρατίας: Περιπέτειες της γνώσης στην Μέση Ανατολή.*

Σκεύος Παπαϊωάννου: *Νεοφιλελευθερισμός, πανεπιστήμια και κοινωνία της γνώσης: μια κριτική προσέγγιση.*

Συντονιστής: **Γιάννης Ζαϊμάκης**

14:15 – 16:00: Μεσημβρινό διάλειμμα – Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

16:00 – 21:00: Ομάδες Εργασίας (Γνωριμία και εισηγήσεις)

Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2018

09: 00 - 12:00: Παράλληλες Ομάδες εργασίας

12:00 - 12:30: Διάλειμμα

12:30 – 15:00: Παράλληλες ομάδες εργασίας

15:00 - 16:30: Μεσημβρινό διάλειμμα – Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

16:30 – 21:00: Παράλληλες Ομάδες εργασίας

Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2019

09:30 – 11:30: Παράλληλες Ομάδες Εργασίας

12:00 – 12:30: Διάλειμμα

12:30 – 15:00: Παράλληλες Ομάδες Εργασίας

15:00 Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)
Λήξη Συνεδρίου

II ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1η θεματική ομάδα: Κοινωνική θεωρία (Αίθουσα Εργαστήριο ΣΚΕ)

Συντονισμός: Άγγελος Μουζακίτης και Βασίλης Ρωμανός

Η συγκεκριμένη ομάδα απευθύνεται σε όλους όσοι εστιάζουν την έρευνά τους σε ζητήματα της κλασικής και σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας και μεταθεωρίας των κοινωνικών επιστημών. Πέραν των επιστημολογικών και ιδεολογικών διενέξεων που μαζί με τις πολιτικές και ευρύτερες κοινωνικές συνθήκες της εποχής συνδιαμόρφωσαν την πορεία των κοινωνικών επιστημών κατά τον 19ο αιώνα, έμφαση θα δοθεί και σε ρεύματα της κοινωνικής σκέψης που διαμορφώθηκαν τον 20ο αιώνα, όπως ο δομισμός και ο μεταδομισμός, η φαινομενολογία, η ερμηνευτική, η γλωσσική στροφή στην αναλυτική και ηπειρωτική παράδοση, η ψυχανάλυση, η κριτική θεωρία, η συστημική θεωρία, κ.α. Ευπρόσδεκτες είναι εισηγήσεις που εστιάζουν στην ανάλυση των πολιτικών, ηθικών και πολιτισμικών προταγμάτων της νεωτερικότητας ή ακόμη και των ποικίλων μορφών τις οποίες έχουν προσλάβει οι νεωτερικές κοινωνίες. Παράλληλα με τη δημιουργία ενός κατάλληλου περιβάλλοντος για την προώθηση του διεπιστημονικού διαλόγου γύρω από τις προαναφερόμενες προβληματικές, πρωταρχικό μέλημα αυτής της ομάδας εργασίας παραμένει η υποστήριξη του θεωρητικού και επιστημολογικού αναστοχασμού των διδακτορικών διατριβών που βρίσκονται εν εξελίξει, δηλαδή η ενίσχυση της κριτικής συνειδητοποίησης και αποσαφήνισης των θεωρητικών, μεθοδολογικών και επιστημολογικών προϋποθέσεων και συνεπειών των ερευνητικών τους εγχειρημάτων.

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019

- 17:00 – 19:30:** **Παναγιώτης Παπαδαντωνάκης:** Συμπεριφορικά Οικονομικά και Εξουσία: Σύγχρονες διαδικασίες υποκειμενοποίησης.
Φώτης Κουτσόπουλος: Προσεγγίζοντας την έννοια της αντιπροσωπευτικότητας του καθεστώτος της «Ελληνικής Πολιτείας» 1941-1944, -εννοιολόγηση, μέθοδοι, δυσκολίες.
Θεανώ Ιωάννα Γυμπάκη: Μία ιστορία του ανθρώπου και της ελευθερίας του: Η θεώρηση του Φρόυντ και του Μαρκούζε για την ιστορική πορεία της ανθρώπινης, φυσικής και κοινωνικής, ύπαρξης».

Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2019

- 10:00 – 12:00:** **Dariusz Gafijczuk:** Breaking the Bind: Social Theory as Interruption.
Άγγελος Μουζακίτης: Ricoeur's reading of Weber: A Critical Assessment.
* Οι δύο παραπάνω ομιλίες θα γίνουν στα Αγγλικά, αλλά τα κύρια σημεία τους θα μεταφερθούν στους συμμετέχοντες και στα Ελληνικά.
- 12:00 – 12:30:** Διάλειμμα – καφές
- 12:30 – 15:00:** **Γεράσιμος Κακολύρης:** Η Τζούντιθ Μπάτλερ για την αλληλεξάρτηση, την επισφάλεια και την ηθική ευθύνη.
Μαριλένα Καρρά: Ο Deleuze και η εικόνα της σκέψης.
Στέφανος Ρέγκας: Στοιχεία για το τρέχον καθεστώς της έννοιας της νοσταλγίας.
- 15:00 – 17:00:** Μεσημβρινό διάλειμμα – Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)
- 17:00 – 19:30:** **Θεοδώρα Παπαδοπούλου:** Ηθική Ηγεσία και Habermas. Το πρόταγμα των (ηθικών) αξιών.
Γιάννης Κτενάς: Τι σημαίνει Wertfreiheit; Επιστρέφοντας σε μια παρεξηγημένη έννοια-κλειδί.
Άλκης Νικολακέας: 'De omnibus dubitandum': Ζητήματα κριτικής και αρχή της αμφισβήτησης στον Marx.

Συντονισμός: Γιώργος Τσιώλης, Στεφανία Καλογεράκη, Βασιλεία Χατζηνικήτα και Γιάννης Κάλλας

Σε συνεργασία με τη Θ.Ε. ΕΚΠ 51 «Εκπαιδευτική έρευνα στην πράξη» του μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής» (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο) και την Ερευνητική Υποδομή για τα Κοινωνικά Δεδομένα SoDaNet.

Στην κοινωνική και εκπαιδευτική εμπειρική έρευνα έχει επικρατήσει να αναφερόμαστε σε δύο διακριτές προσεγγίσεις: την ποσοτική και την ποιοτική. Οι εν λόγω προσεγγίσεις θεμελιώνονται σε διαφορετικές οντολογικές, επιστημολογικές και θεωρητικές παραδοχές. Κατά συνέπεια, ακολουθούν διαφορετικούς μεθοδολογικούς σχεδιασμούς, αξιοποιούν διαφορετικές μεθόδους συλλογής / παραγωγής και ανάλυσης δεδομένων· υιοθετούν εναλλακτικά κριτήρια ελέγχου ποιότητας της ερευνητικής διαδικασίας. Ωστόσο, η ανάδειξη του «παραδείγματος» των μεικτών μεθόδων και οι εφαρμογές του συνέβαλε στη σχετικοποίηση μιας τέτοιας καθαρής διάκρισης και ανέδειξε τη σημασία συνδυαστικών προσεγγίσεων στη διερεύνηση συγκεκριμένων ερευνητικών ερωτημάτων. Προς την κατεύθυνση αυτή συνεισέφερε, επίσης, η διεύρυνση του φάσματος των «υλικών», που μπορούν να αξιοποιηθούν ως «ερευνητικά δεδομένα», η ανάπτυξη ερευνητικών τεχνολογιών, λογισμικών προγραμμάτων και ερευνητικών υποδομών, καθώς και η ανάπτυξη νέων υβριδικών μεθόδων. Η παρούσα Θεματική Ομάδα Εργασίας θα συζητήσει τις εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στο πεδίο της κοινωνικής και εκπαιδευτικής εμπειρικής έρευνας και θα δώσει βήμα σε υποψήφιους/ες διδάκτορες και νέους/ες ερευνητές/τριες για να παρουσιάσουν την εργασία τους. Ειδικότερα, θα συζητηθούν ζητήματα που αφορούν στην ιδιαιτερότητα των δεδομένων της εμπειρικής κοινωνικής και εκπαιδευτικής έρευνας, τη διαλεκτική σχέση της θεωρητικής παραγωγής και της ανάλυσης εμπειρικών δεδομένων, τα διλήμματα και τις προκλήσεις, που αντιμετωπίζει ο/η ερευνητής/τρια κατά τη συλλογή/παραγωγή και την ανάλυση κοινωνικών δεδομένων, τα ζητήματα συναρμογής μεθόδων στους μεικτούς ερευνητικούς σχεδιασμούς, τις δυνατότητες και τους περιορισμούς της δευτερογενούς ανάλυσης κοινωνικών δεδομένων, τις αρχές και τις διαδικασίες ελέγχου ποιότητας στην κοινωνική έρευνα καθώς και ζητήματα ηθικής και ερευνητικής δεοντολογίας.

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019

- 17:30 – 18:30:** Έναρξη των εργασιών της Ομάδας – Αλληλογνωριμία των μελών.
- 18:30 – 19:30:** **Παπαριστείδη Μαρία:** Η ανάγκη ανάπτυξης ενός βελτιωμένου μοντέλου τεκμηρίωσης των ποιοτικών ερευνών.

Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2019

- 09:30 – 10:40:** **Τσιώλη Σοφία:** (Μετα)ποιοτικές διαδρομές: τα εργαλεία βασισμένα στις τέχνες ως οχήματα συμπερίληψης ανθρώπινων και μη ανθρώπινων οντοτήτων στην έρευνα.
- 10:50 – 12:00:** **Δημάκας Θανάσης:** Παιδιά μεταναστών/ μετανάστες δεύτερης γενιάς: εκλογική και πολιτική συμπεριφορά.
- 12:00 – 12:30:** Διάλειμμα - καφές
- 12:30 – 13:40:** **Διαμαντοπούλου Μαριάνθη-Ελένη:** “Ατέρμονες ερευνητικές αφηγήσεις”: μια απόπειρα εφαρμογής τριών ασαφών μεθοδολογικών εργαλείων.
- 13:40 – 14:50:** **Νικόλας Χρηστάκης:** Τι σκέφτεται, αισθάνεται και κάνει ο ερευνητής; Από την προσωπικότητα εντός παρενθέσεων στην διανοητική οικολογία.
- 15:00 – 17:30:** Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2019

- 09:00 – 10:00:** **Δούκα Κωνσταντίνα, Κωνσταντίνα Θεοδώρου, Καλλιόπη Κατσικαβέλη, Ελένη Πλουμίδα, Δημοσθένης Χούπας,** Μεθοδολογικά ζητήματα στη μελέτη χωρικών πρακτικών σε σχέση με τις χωρικές πολιτικές σε περιόδους κρίσης.
- 10:00 – 11:00:** **Τσαγρής Μιχαήλ,** Η ημιμάθεια της στατιστική στις κοινωνικές επιστήμες.
- 11:00 – 12:00:** **Αλιγιζάκη Θεοδώρα:** Κατανοώντας το βίωμα του γηράσκων, εντός κλειστών ιδρυμάτων: μεθοδολογικά διλήμματα και σημειώσεις από την συμμετοχική παρατήρηση.
- 12:00 – 12:30:** Διάλλειμμα - καφές
- 12:30 – 13:40:** **Πανάγος Κωνσταντίνος:** Η μεικτή μεθοδολογία στην εμπειρική εγκληματολογική έρευνα: Το "υποβοηθούμενο ερωτηματολόγιο" ως εργαλείο για την ταυτόχρονη παραγωγή ποσοτικών και ποιοτικών ερευνητικών δεδομένων.
- 13:40 – 14:50:** Αποτίμηση των εργασιών της ομάδας εργασίας και κωδικοποίηση των συμπερασμάτων.
- 15:00** Γεύμα - Αποτίμηση εργασιών συνεδρίου (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

Συντονισμός: Γιάννης Ζαϊμάκης, Γιώργος Γριτζάς, Κάρολος-Ιωσήφ Καβουλάκος και Γιώργος Νικολακάκης

Σε συνεργασία με το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Στις συνθήκες των ακραίων ανισοτήτων, των απορύθμισης της κοινωνικής ζωής και της κρίσης των σύγχρονων αντιπροσωπευτικών δημοκρατιών η συζήτηση για την κοινά και την υπεράσπιση τους καταλαμβάνει ένα διαρκώς αυξανόμενο χώρο στη δημόσια συζήτηση. Τα κοινά συνιστούν ένα πεδίο αναστοχαστικής σκέψης αλλά και ένα εργαστήριο πειραματισμών με εναλλακτικές μορφές κοινωνικών σχέσεων, τρόπων ζωής, συστημάτων διαχείρισης πόρων και κοινωνικής παραγωγής.

Στο πλαίσιο των πολιτικών των κοινών οργανώσεις της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας (ΚΑΛΟ) και χειραφετητικές κοινότητες επιχειρούν να αξιοποιήσουν κοινούς πόρους να επανιδιοποιηθούν τον κοινωνικό πλούτο και να συγκροτήσουν μια οικονομία των κοινών που λειτουργεί ως ένα εναλλακτικό παράδειγμα στην οικονομία της αγοράς ή στην κρατικά σχεδιασμένη οικονομία. Έννοιες όπως τα «κοινά», «αλληλέγγυα και συνεργατική οικονομία», «ηθική οικονομία», «κοινωνική οικονομία», «κοινωνική επιχειρηματικότητα» και κοινωνική κοινοτομία χαρακτηρίζονται από πολυσημία και οι σημασίες τους ποικίλουν ανάλογα με τα ιδεολογικά και πολιτικά τους πλαίσια μέσα στα οποία χρησιμοποιούνται. Στην ομάδα εργασίας θα επιχειρηθεί η θεωρητική επεξεργασία και η κριτική ανάλυση ζητημάτων που αφορούν τις θεωρίες των κοινών και της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και το εννοιολογικό οπλοστάσιο που πλαισιώνει τη σχετική συζήτηση: αυτοδιαχείριση, αυτονομία, αυτάρκεια, συμμετοχικότητα, προεικόνιση, αποανάπτυξη. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν όψεις των ανθρωπολογικών, θεσμικών και κοινωνιολογικών διαστάσεων της ΚΑΛΟ στην Ελλάδα προ και μετά την κρίσης και θα εξεταστούν ζητήματα που αφορούν την εμπειρική πραγματικότητα της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας μέσα από ιδιαίτερα παραδείγματα συλλογικοτήτων σε τοπικές κοινωνίες που θα αναδείξουν τις προκλήσεις, τα όρια και τις προοπτικές τους. Σε αυτήν την κατεύθυνση η ομάδα θα καλέσει δίκτυα εναλλακτικών συλλογικοτήτων που ασχολούνται με τα κοινά με απώτερο στόχο τη σταθερή δικτύωση και την επικοινωνία του πανεπιστημίου και των ερευνητικών κοινοτήτων της με την τοπική κοινωνία και τις συλλογικότητες της.

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019

16:30 – 17:00: Έναρξη των εργασιών της Ομάδας-γνωριμία.

17:00 – 21:00: **Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και κοινωνικά κινήματα**

Βαγγέλης Γκαγκέλης: Για μία ελευθεριακή -αντιεξουσιαστική οπτική στην αλληλέγγυα - συνεργατική οικονομία.

Χάρις Μαλαμίδης: Ο ρόλος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην ένταξη των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα.

Κάρολος-Ιωσήφ Καβουλάκος: Συζητώντας τις έννοιες ΚΑΛΟ και Κοινωνικά Κινήματα.

Σωτήρης Λαϊνάς: Οι έννοιες της αυτοδιαχείρισης, της αυτοοργάνωσης και της αλληλοβοήθειας ως βασικοί πυλώνες χειραφετητικών κοινωνικών και κοινοτικών εγχειρημάτων. Θεωρητικά ζητήματα και ανακύπτοντα ερευνητικά ερωτήματα.

Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2019

09.30 – 13:30: **Ψηφιακά-πολιτισμικά κοινά, ηλεκτρονική δημοκρατία και κοσμοτοπικισμός**

Παναγιώτης Κώτσιος, Χρήστος Τριανταφυλλόπουλος: Εφαρμογές ηλεκτρονικής δημοκρατίας σε ελληνικές κοινωνικές επιχειρήσεις.

Σπύρος Λαπατσώρας: Ψηφιακά νομίσματα, κοινά και χρήμα.

Βασίλης Κωστάκης: Μετά τον καπιταλισμό, τι; Η ομότιμη προοπτική και ο κοσμοτοπικισμός.

Γιάννης Ζαϊμάκης: Τα 'κοινά του ρεμπέτικου' και το δικαίωμα στην πόλη: τοπία μνήμης, πολιτικές εξευγενισμού και δημιουργικές αντιστάσεις στο 'Λάκκο' Ηρακλείου.

13:30 – 13:45: Διάλειμμα καφές

13:45 – 15:15: **Συζήτηση με μέλη Εναλλακτικών Εγχειρημάτων της Αλληλέγγυας Οικονομίας**

Συμμετέχουν: Καφενείο Κολλεκτίβα Εργασίας Παγκάκι (Αθήνα), Συνεργατική ΒΙΟΜΕ (Θεσσαλονίκη), Καταναλωτικός Συνεταιρισμός ΒΙΟΣΚΟΠ (Θεσσαλονίκη), Καφενείο Κολλεκτίβα Εργασίας Χαλικούτι (Ρέθυμνο), Κολλεκτίβα Εργασίας Obscura Lab (Ρέθυμνο), Εναλλακτικό και Αλληλέγγυο Εμπόριο Terra Verde (Χανιά). Συνεταιρισμός Αυτάρκειας Από Κοινού (Ηράκλειο), Commons-Lab makerspace (Ηράκλειο), Ομάδα Κοινοτικά Υποστηριζόμενης Γεωργίας, CSA (Ηράκλειο).

15:15 – 16:30: Μεσημβρινό διάλειμμα – Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

17:00 – 20:30: **Κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία- κοινά: λόγοι, θεσμοί, σχεδιασμοί**
Σοφία Αδάμ: Οι «λόγοι» των δικτύων και υποστηρικτικών φορέων της

κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας στη δημόσια διαβούλευση για το νέο θεσμικό πλαίσιο.

Σωκράτης Σεϊτανίδης, Γιώργος Γριτζάς: Κοινά και χωρικός σχεδιασμός: Η εξέλιξη της βιβλιογραφίας των κοινών και η συσχέτισή της με την πολεοδομική θεωρία και πρακτική.

Τα κοινά ως αγαθά και δικαιώματα

Γιώργος Πουλάδος: Νερό: κοινό αγαθό ή εμπόρευμα;

Κουμπάρου Δήμητρα: Το Δικαίωμα στη Δίψα.

Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2019

09:00 – 12:00: Πολιτικές των Κοινών στην Εργασία

Αντώνης Δρακωνάκης: Euromayday: το κίνημα της ευέλικτης εργασίας.

Φραγκιαδάκης Κώστας: Η εμπειρία της εργασίας σε κοινωνική επιχείρηση: ερευνητικά δεδομένα και ανοικτά ζητήματα.

Βραγοτέρης Βαγγέλης, Γιώργος Γριτζάς: Οικονομίες της κοινότητας, ανάπτυξη οικοσυστημάτων εναλλακτικών οικονομιών και η δημιουργία νέων κοινών: Η περίπτωση των Ανακτημένων Επιχειρήσεων.

12: 00-12: 30: Διάλειμμα - καφές

12:30 – 14:30: Πολιτικές των Κοινών στην Εκπαίδευση

Στέλιος Πανταζίδης: Η Θεωρία των Κοινών στη Σχολική Εκπαίδευση: Συγκλίσεις και Αποκλίσεις με τα ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ.

Γιάννης Πεχτελίδης: Εκπαιδευτικά Κοινά και Κοινωνικός Ανασχηματισμός.

14:30 – 15.00: Αποτίμηση εργασιών συνεδρίου.

4η θεματική ομάδα: Κοινωνικά Κινήματα, ηθική και κριτική της οικονομίας της αγοράς
(Αίθουσα Α3-2 Κοινωνιολογίας)

Συντονισμός: Νίκος Ποταμιάνος, Χριστίνα Καρακιουλάφη και Νίκος Σερντεδάκις

Οργανώνεται στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος "Ηθική οικονομία. Ζητήματα ηθικής στον δημόσιο λόγο σχετικά με την αγορά και το κέρδος, Ελλάδα τέλος 19ου αιώνα - πρώτο μισό 20ού αιώνα", που χρηματοδοτείται από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) και από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), με αρ. σύμβασης έργου 1043.

Τα κοινωνικά κινήματα βασίζονται σε μια κριτική στάση προς πτυχές της κοινωνικής πραγματικότητας, η οποία ενέχει συνήθως και μια ισχυρή ηθική διάσταση, με την επίκληση και την επεξεργασία μιας ποικιλίας αξιών και στάσεων (π.χ. αξιοπρέπεια, τιμή, δικαιοσύνη κλπ) και με τον ηθικό στιγματισμό του αντίπαλου ως ανήθικου, άπληστου, ανέντιμου κλπ. Σε αυτή τη θεματική ομάδα εργασίας θέλουμε να εστιάσουμε σε κινήματα και κριτικές που αφορούν την οικονομία και την κοινωνία της αγοράς, από τις απαρχές της εγκαθίδρυσής της μέχρι σήμερα. Σε ποιο βαθμό και με ποιους τρόπους αυτή κατηγορείται ως "ανήθικη" από όσους κινητοποιούνται για οικονομικά και μη ζητήματα; Ποιες είναι οι αντιλήψεις για τον ορθό και δίκαιο τρόπο συμπεριφοράς των οικονομικών υποκειμένων που υποβόσκουν πίσω από τις διάφορες μορφές κοινωνικής διαμαρτυρίας;

Μία έννοια που μπορεί να αποτελέσει εδώ κεντρικό σημείο αναφοράς είναι η "ηθική οικονομία": την εισήγαγε ο ιστορικός E. P. Thompson το 1971 για να αναφερθεί στις αντιλήψεις που τροφοδοτούσαν τις κινητοποιήσεις του "πλήθους" κατά τις "ταραχές για την τροφή" στην Αγγλία του 18ου αιώνα -αντιδιαστέλλοντάς τις με τη φιλελεύθερη "πολιτική οικονομία" του Άνταμ Σμιθ. Βασικά χαρακτηριστικά της έννοιας της ηθικής οικονομίας στην αρχική της εκδοχή υπήρξαν η αναφορά σε μια παράδοση κρατικών πολιτικών και εθιμικών ρυθμίσεων που αποσκοπούσαν στην εξασφάλιση του επισιτισμού και γενικότερα στη ρύθμιση της αγοράς, οι σχέσεις αμοιβαιότητας μεταξύ αρχόντων και αρχομένων, η λαϊκή κινητοποίηση. Η έννοια στα επόμενα χρόνια χρησιμοποιήθηκε σε πολύ διαφορετικά συμφραζόμενα (από τις συγκρούσεις στους χώρους εργασίας μέχρι την ανθρωπιστική βοήθεια, από τη δημιουργία του κράτους πρόνοιας μέχρι τις καταλήψεις στέγης), αποκτώντας μια μεγάλη ποικιλία διαφορετικών νοημάτων -με καθοριστική τη συμβολή της μελέτης του J. Scott για την "ηθική οικονομία του αγρότη" στη διάδοσή της στην κοινωνική ανθρωπολογία. Η ευελιξία αυτή της έννοιας της "ηθικής οικονομίας" την κατέστησε περίπου συνώνυμη με ένα απροσδιόριστο σύνολο αυθόρμητων, μη-λόγιων/επιστημονικών και οπωσδήποτε μη-καπιταλιστικών αντιλήψεων για τη δίκαιη λειτουργία της οικονομίας.

Η εν λόγω θεματική ενότητα αποσκοπεί στο να προωθήσει τη συζήτηση για τον ορισμό και την αποτελεσματική χρήση της έννοιας της ηθικής οικονομίας, καθώς και γενικότερα τη μελέτη του ηθικού στοιχείου στον λόγο κοινωνικών και πολιτικών υποκειμένων που αφορά την οικονομία και ιδίως την αγορά.

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019

- 16:30 – 20:30:** Έναρξη των εργασιών της Ομάδας – Αλληλογνωριμία των μελών
Νίκος Ποταμιάνος: Ηθική οικονομία: Οι διαδρομές της έννοιας στην ιστορική επιστήμη.
Ελένη Κακλαμάνου: Έχουν ηθική οι αγορές;
Σεραφείμ Σεφεριάδης: Είναι ο φασισμός «κίνημα»; Εννοιολογικές αβελτηρίες προβλήματα και βήματα για μια ανασύσταση.

Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2019

- 09: 30-12: 00:** **Βαλεντίνη Σαμπεθάι:** Ηθική οικονομία και πολιτική στην περίπτωση της εργασίας στο σεξ.
Νίκος Λεωνιδάκης: Η χρυσή εποχή της ανταπεργίας, θεάσεις των λοκ-άουτς στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου.
- 12:00 – 12:30:** Διάλειμμα – καφές
- 12:30 – 15:00:** **Βασίλης Γεωργάκης:** Η Ηθική της Πείνας: Επισιτιστική κρίση στα Γιάννενα του Εθνικού Διχασμού, 1915-1917.
Δημήτρης Κυπριωτάκης: Υπό το φάσμα της πείνης»: Το ζήτημα του επισιτισμού στο Ηράκλειο κατά τη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου.
- 15:00 – 16:30:** Μεσημβρινό διάλειμμα – Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)
- 18:00 – 20:30:** **Χρήστος Αβραμίδης:** Συλλογικές δράσεις και πολιτική διαμεσολάβηση: Το κίνημα ενάντια στη λιτότητα μέσα από την εμπειρία της ΕΡΤ.
Γιώργος Σώρος: Ηθική και Οικονομία στην εξεγερμένη Ισπανία του 1936: Το δημιουργικό έργο της Ισπανικής επανάστασης.

Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2019

- 12:00 – 15:00:** **Κωνσταντίνος Λαμπράκης:** Ηθική Οικονομία του πλήθους» στην κατεχόμενη Πρωτεύουσα; Κοινωνική κινητοποίηση για τον επισιτισμό και την ακρίβεια στην Αθήνα (1941-1944).
Νίκος Αλέξης: Στο μεταίχμιο ηθικής και πολιτικής οικονομίας: “Παραδοσιακά” επαγγέλματα, μηχανές και “τεχνολογική ανεργία” στην Ελλάδα του πρώιμου 20ου αιώνα.
- 15:00:** Γεύμα - Αποτίμηση εργασιών συνεδρίου (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

Συντονισμός: Βάσω Πετούση, Ελένη Φουρναράκη, Αλεξάνδρα Ζαββού, Κατερίνα Κόπακα, Κατερίνα Δαλακούρα

Σε συνεργασία με το Εργαστήριο Φύλου

Το αυξημένο ενδιαφέρον για την οπτική του φύλου είναι ορατό στην έρευνα νέων ερευνητριών και ερευνητών αλλά και μεταξύ φοιτητριών και φοιτητών. Παράλληλα, η ένταξη της διάστασης του φύλου στην έρευνα αποτελεί έναν από τους πυλώνες της χρηματοδοτούμενης έρευνας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, τόσο η έρευνα όσο και αντίστοιχες ερευνητικές και άλλες πολιτικές επανακάμπτουν σε κυριολεκτικές χρήσεις του φύλου, στη συμπερίληψή του ως απλή περιγραφική μεταβλητή ή στην ταύτιση του φύλου με τις γυναίκες, συσκοτίζοντας έτσι τη συνθετότητα αλλά και την πολυπρισματικότητα της οπτικής του φύλου στις κοινωνικές επιστήμες. Ο στόχος της παρούσας θεματικής είναι ακριβώς να λειτουργήσει ως χώρος για τη συζήτηση αυτής της συνθετότητας και πολυπρισματικότητας.

Η παρούσα θεματική ομάδα, λοιπόν, σε συνεργασία με το Εργαστήριο Μελετών για το Κοινωνικό Φύλο, εστιάζει στις προκλήσεις, τις δυνατότητες και τη δυναμική της έρευνας για το φύλο και της ενσωμάτωσης της οπτικής του φύλου στη μεθοδολογία και την έρευνα με ιδιαίτερη έμφαση σε διεπιστημονικές προσεγγίσεις που εξετάζουν το φύλο ως αναλυτική κατηγορία σε αλληλεξάρτηση και αλληλεπίδραση με κατηγορίες όπως τάξη, φυλή, εθνικότητα, σώμα, χώρος κ.ά.

Ερευνήτριες και ερευνητές από διαφορετικές κοινωνικές επιστήμες που χρησιμοποιούν το φύλο ως κεντρική κατηγορία ανάλυσης για να καταδείξουν πώς οι έμφυλες σχέσεις δομούνται, αναπαράγονται και αλλάζουν στο πλαίσιο πολλαπλών σχέσεων δύναμης και εξουσίας, στο παρόν και στο ιστορικό παρελθόν, προσκαλούνται να συμμετέχουν. Ιδιαίτερα ενθαρρύνονται να συμμετέχουν ερευνήτριες και ερευνητές που μελετούν πεδία λιγότερο μελετημένα στα καθ' ημάς από την οπτική του φύλου, όπως η οικονομία, η πολιτική, η μετανάστευση, ο αθλητισμός, η σεξουαλικότητα, η υγεία κ.ά., καθώς και ερευνήτριες και ερευνητές που προέρχονται από πειθαρχίες οι οποίες δεν σχετίζονται 'παραδοσιακά' με τη μελέτη του φύλου ως κοινωνικής και πολιτισμικής κατηγορίας, όπως για παράδειγμα η ιατρική, η επιστήμη των υπολογιστών κ.ά. Στη θεματική προσκαλούνται επίσης να παρουσιάσουν τις εργασίες τους όσες και όσοι ενσωματώνουν την οπτική του φύλου σε όλα τα στάδια της έρευνας: σχεδιασμό, διεξαγωγή, ανάλυση και εφαρμογή αποτελεσμάτων.

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019

17:00 – 17:30: Γνωριμία των μελών της ομάδας

Φύλο και έρευνα: φεμινιστικές συμβολές στη μεθοδολογία και στις ερευνητικές στρατηγικές

17:30 – 18:15: **Γιώτα Παπαγεωργίου:** Το φύλο στην ποσοτική έρευνα.

18:15 – 19:00: **Μάρθα Μιχαηλίδου:** Φεμινιστικές μεθοδολογίες για την ανάλυση του ψηφιακού κόσμου.

19:00 – 19:30: **Βάσω Πετούση:** Η έμφυλη διάσταση της έρευνας: Ευρωπαϊκή στρατηγική και χρηματοδοτικό πλαίσιο.

19:00 – 20:00: Συζήτηση

21:00: Δείπνο της Θεματικής Ομάδας

Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2019

Φύλο και ιστορία της σεξουαλικότητας: σεξουαλική βία και η 'παθολογία' του σεξ

10:30 – 11:15: **Ελένη Ταμιωλάκη:** Παιδική και νεανική σεξουαλικότητα: η ηθική απειρία, τα πάθη και 'οι κατά μόνες ηδονές' (τέλη 18ου-19ου αιώνα).

11:15 – 12:00: **Δήμητρα Βασιλειάδου:** Συναινετικό σεξ ή σεξουαλική βία; Ποινική δικαιοσύνη, ηθική και γαμηλιότητα στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα.

12:00 – 12:30: Διάλειμμα – καφές

Φύλο και σεξουαλικότητα: η 'γλώσσα' των δικαιωμάτων

12:30 – 13:15: **Αγγελική Καλομοίρη:** Το γυναικείο φύλο' και η 'γυναικεία σεξουαλικότητα' ως άξονες ανάγνωσης δικαιωμάτων. 'Ο γυναικείος κοινωνικός ρόλος' ως στοιχείο κοινωνικής ταυτότητας.

13:15 – 14:00: **Ευαγγελία Καλεράντε:** Από τη νομοθετική προθετικότητα για την πολιτική των δικαιωμάτων των διεμφυλικών ατόμων στις αναιρέσεις και αντιφάσεις των εκπαιδευτικών πρακτικών.

15:00 – 16:30: Μεσημερινό διάλειμμα – Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

Σφαίρα της δημοσιότητας, έμφυλη διαφορά και συγκρότηση 'εαυτού': ιστορικές προσεγγίσεις

17:00 – 17:45: **Βασιλική Πασπαράκη:** Μία 'διάδοχη επιστήμη' στην ιστορία των γυναικών και του φύλου.

17:45 – 18:30: **Μαριάνθη Παλάζη:** Φύλο και δημόσια κοινωνικότητα: η περίπτωση των αποφοίτων των Αρχιγενείων Εκπαιδευτηρίων κατά την οθωμανική και ελληνική πολιτική διοίκηση 1857-1922 [1949].

18:30 – 19:15: **Σίσσυ Τσαβδάρη:** Δηλώσεις μετανοίας κατά την περίοδο 1946-1952. Και 'γυναικεία υπόθεση';

Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2019

**Έμφυλες εννοιολογήσεις στις τεχνολογίες της αναπαραγωγής και στην
κοινωνική πολιτική**

- 10:30 – 11:15:** **Ελένη Μπινιάκη:** Η 'πρόκληση' του φύλου στη μελέτη της ανδρικής υπογονιμότητας στην εποχή της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.
- 11:15 – 12:00:** **Κυριακή Λαμπροπούλου:** Η εννοιολόγηση της φροντίδας και η σχέση της με το φύλο στην κοινωνική πολιτική: από τον δυϊσμό στη σύνθεση και στη διαφορά.
- 12:00 – 12:30:** Διάλειμμα – καφές
- Ανθρωπολογικές χρήσεις του φύλου, του χώρου και της σεξουαλικότητας**
- 12:30 – 13:15:** **Σπύρος Χαιρέτης:** Κάτι παραπάνω από ερευνώμενο υποκείμενο: Κριτικός αναστοχασμός στην ανθρωπολογική μελέτη του φύλου και του χώρου.
- 13:15 – 14:00:** **Νάνσυ Κατράκη:** Το φεστιβάλ Κουβαγκαμ ή η τελετουργία του παραμερισμού. Η κοινότητα των χίτζρα στη σύγχρονη Ινδία, στρατηγικές ένταξης και εναντίωσης.
- 14:00 – 14:30:** Αποτίμηση Εργασιών Ομάδας

Συντονισμός: Δέσποινα Νάζου, Μιχάλης Νικολακάκης και Μανόλης Τζανάκης

Ο τουρισμός αποτελεί ένα από τους ταχύτερα επεκτεινόμενους οικονομικούς κλάδους στον κόσμο, με ευρύτερες κοινωνικές συνέπειες, καθώς βρίσκεται στο επίκεντρο μιας διαδικασίας κινητικότητας ανθρώπων και πολιτισμών για ψυχαγωγικούς και επιχειρηματικούς σκοπούς. Αποτελεί μια από τις κινητήριες δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης καθώς πολλές τοπικές κοινωνίες, από τα μέσα του 20ου αιώνα και μετά, συνδέονται με υπερτοπικά οικονομικά και πολιτισμικά δίκτυα. Ο τουρισμός συνδέεται με την επέκταση της εμπορευματοποίησης σε πλείστα πεδία της κοινωνικής πραγματικότητας, συμβάλλοντας στην εξάπλωση νέων καταναλωτικών και πολιτισμικών έξεων καθώς και στην προβληματοποίηση «εμπεδωμένων» ταυτοτικών σχημάτων τόσο περί της τοπικότητας όσο όμως και περί του «κοσμοπολιτισμού». Επιπλέον, ο τουρισμός μεταβάλλει ριζικά και επανανοηματοδοτεί τις έμφυλες σχέσεις και ιδεολογίες, διαμορφώνει νέες εργασιακές και επιχειρηματικές κουλτούρες και εγκαθιδρύει άνισες σχέσεις δύναμης τόσο εντός των τοπικών κοινωνιών όσο και στις διαπολιτισμικές συναντήσεις των εκάστοτε «ντόπιων» με τους πολλούς και διαφορετικούς «άλλους».

Η μελέτη του τουριστικού φαινομένου υπό την οπτική της κοινωνιολογίας και της ανθρωπολογίας έχει ως αφετηρία τη δεκαετία του '70 και επικεντρώνεται σε ζητήματα όπως η ανάπτυξη και η κοινωνική αλλαγή, η σύνδεση παράδοσης και πολιτισμικής κληρονομιάς με την «αυθεντικότητα», την «εθνική» ταυτότητα και την εντοπιότητα, οι τουριστικές αναπαραστάσεις, ο τουριστικός λόγος και οι ιδεολογίες που επηρεάζουν τα κίνητρα και τις τουριστικές εμπειρίες των υποκειμένων. Τόσο η κοινωνιολογική όσο και η ανθρωπολογική έρευνα ανέδειξαν τον τουρισμό ως κοινωνική και πολιτισμική πρακτική που επαναθεματοποιεί την έννοια των διακοπών, της αναψυχής, της ταξιδιωτικής πρακτικής του τουρίστα, υποκείμενους σε ιστορικούς, γεωγραφικούς και κοινωνικούς προσδιορισμούς.

Η θεματική αυτή ομάδα εργασίας, υπό το πρίσμα του διεπιστημονικού διαλόγου και του κριτικού αναστοχασμού, έχει ως στόχο (α) να αναδείξει τις σύγχρονες έρευνες που πραγματοποιούν ερευνητές και ερευνήτριες στην Ελλάδα και διεθνώς στο πλαίσιο της κοινωνιολογίας και της ανθρωπολογίας του τουρισμού, (β) να συζητήσει κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές μελέτες των προηγούμενων χρόνων που διαμόρφωσαν το «νεόκοπο» επιστημονικό πεδίο των Τουριστικών Σπουδών, και (γ) να φέρει κοντά ερευνητές/τριες από διαφορετικά γνωστικά πεδία ώστε, μέσα από την κριτική προσέγγιση του τουριστικού φαινομένου, να καταδειχτεί η δυναμική του τουρισμού ως πεδίου έρευνας και οι πιθανές μελλοντικές του κατευθύνσεις.

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019

- 16:30 – 17:00:** Έναρξη των εργασιών της Ομάδας – Αλληλογνωριμία των μελών.
- 17:00 – 18:30:** **Θεωρητικές προσεγγίσεις του τουριστικού φαινομένου** (συντονισμός: Μανόλης Τζανάκης).
Μιχάλης Νικολακάκης, Από την διαλεκτική της αυθεντικότητας στην ηθική της περιήγησης: Σημειώσεις για την τουριστική κοινωνιολογία του Dean MacCannell.
Κίμων Μαρκάτος, 'Το τουριστικό βλέμμα': Η κοινωνιολογική ανάγνωση του τουρισμού του John Urry.
Αγγελική Μητροπούλου, Ελευθερίου Κωνσταντίνος, Υπερτουρισμός: έννοια, επιπτώσεις, αντιστάσεις.
- 19:00 – 20:30:** **Όψεις της τουριστικής και της ταξιδιωτικής εμπειρίας** (συντονισμός: Δέσποινα Νάζου).
Έλενα Μαμουλάκη, Αναζητώντας το παρελθόν της εξορίας: πολιτικό προσκύνημα και τουρισμός στο Αιγαίο.
Παρασκευάς Ματάλας, Ταξίδια πολέμου, ή ο τουρίστας κατακτητής.

Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2019

- 09:30 – 12:00:** **Όψεις της τουριστικής και της ταξιδιωτικής εμπειρίας** (συντονισμός: Γεράσιμος Ζαχαράτος).
Κατερίνα Σεργίδου: Φεμινιστικές-ταξιδιωτικές διαδρομές : Εθνογραφώντας το καρναβάλι του Κάδισ».
Μανόλης Τζανάκης: Αναπνέοντας υποβρυχίως. Το ηχοτοπίο του αυτοδύτη.
Γιώργος Τσιμουρής: Ναυτικοί στα ποντοπόρα πλοία: Ταξιδιώτες ή έγκλειστοι 'εν κινήσει';
- 12:00 – 12:30:** **Διάλειμμα** για καφέ
- 12:30 – 15:00:** **Τουρισμός και Αρχαιολογία** (συντονισμός: Παρασκευάς Ματάλας)
Δέσποινα Νάζου: Αρχαιολόγοι, ερείπια και τουρίστες στη Δήλο: Η πολιτισμική βιογραφία ενός 'αρχαιολογικού' χώρου ως 'τουριστικό' αξιοθέατο.
Γεωργία Μπέκα: Τουρισμός και Αρχαιολογία στον αγροτικό χώρο. Η Παλαιολιθική κληρονομιά ως 'εθνικό' τουριστικό προϊόν μέσα από τη μελέτη του "Αρχανθρώπου Πετραλώνων".
Αριάδνη Γκαζή: Αρχαιολογία και Τουρισμός στην Κρήτη κατά τις δεκαετίες του 1960 και του 1970.
- 15:00 – 16:30:** Μεσημβρινό διάλειμμα – Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

- 16:30 – 20:30:** **Τέχνη, πολιτισμός και δημιουργικές βιομηχανίες στον τουρισμό**
(συντονισμός: Γιώργος Τσιμουρής)
Αλεξάνδρα Δημητρούκα: Τουρισμός, αναπαραστάσεις και φαντασιώσεις της Ελλάδας στην Ευρώπη. Μια πρόταση.
Διονύσιος Φλεβοτόμος: Τουριστικά Σουβενίρ και μουσειακά αντικείμενα στην Ελλάδα.
Δήμητρα Κονδυλάτου: Τουρισμός και σύγχρονη τέχνη: πολιτικές και ποιητικές ενός εγχειρήματος φιλοξενίας καλλιτεχνών.

Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2019

- 09:30 – 12:00:** **Πολιτική, εργασία και επιχειρηματικότητα στον τουριστικό κλάδο**
(συντονισμός: Νικολακάκης Μιχάλης)
Κώστας Φαγογένης: Οι εργάτες του τουρισμού. Συνδικαλιστικοί αγώνες και βιογραφικές διαδρομές.
Μανώλης Φραγκιαδουλάκης: Ανταγωνισμός, επιχειρηματικότητα, οικονομικός και κοινωνικός μετασχηματισμός. Ο ρόλος των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στον τουρισμό.
Λουκάς Τριάντης: Όψεις εμπορευματοποίησης της γης και της ιδιοκτησίας, τουριστική ανάπτυξη και οι μεταλλασσόμενες σχέσεις κοινωνίας χώρου κατά τη 'μετασοσιαλιστική μετάβαση'. Η περίπτωση της Χιμάρας/ Αλβανία.
- 12:00 – 12:30:** **Διάλειμμα για καφέ**
- 12:30 – 15:00:** Συμπεράσματα
Γεράσιμος Ζαχαράτος: Θεματικές, προβλήματα και προοπτικές της ελληνικής επιστημονικής έρευνας για τον τουρισμό στις κοινωνικές επιστήμες.
- 15:00** Γεύμα - Αποτίμηση εργασιών συνεδρίου (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

Συντονισμός: Χριστίνα Κωνσταντινίδου, Αθηνά Σκουλαρίκη, Κατερίνα Μάρκου, Σπύρος Τζόκας

Το ζήτημα των κοινωνικών αναπαραστάσεων και της συγκρότησης των ταυτοτήτων απασχολεί την κοινωνική έρευνα τις τελευταίες δεκαετίες. Καθώς οι αναπαραστάσεις ορίζουν μια κοινή κατανόηση του κοινωνικού κόσμου στο εσωτερικό μιας κοινωνίας ή μιας κοινωνικής υπο-ομάδας, συμβάλλουν στη διαμόρφωση της αυτό-εικόνας και της εικόνας του άλλου, στη διαπραγμάτευση δηλαδή της ταυτότητας και της ετερότητας με βάση κοινά αποδεκτές αξίες, προσλήψεις και προκαταλήψεις. Ο λόγος (discourse) και οι ανταγωνιστικές αφηγήσεις (narratives) αποτελούν το πεδίο διαμεσολάβησης της κοινωνικής εμπειρίας, και συνεπώς καθορίζουν την παραγωγή, την αναπαραγωγή και το μετασχηματισμό των κοινωνικών ταυτοτήτων και διαιρέσεων. Στη διαδικασία αυτή, κρίσιμο ρόλο παίζει ο εθνικισμός – ως πλαίσιο αντίληψης της πραγματικότητας, ως κυρίαρχος λόγος, αλλά και (στην ακραία εκδοχή του) ως πολιτική ιδεολογία. Υπό αυτή την οπτική, το ενδιαφέρον της θεματικής ομάδας θα επικεντρωθεί σε μελέτες που αφορούν στις συγκρούσεις γύρω από την έννοια της ταυτότητας, στον εθνικιστικό λόγο, στην άκρα δεξιά, στη μετανάστευση, στην ξενοφοβία κλπ. Θα επιχειρήσουμε να συζητήσουμε σχετικά θέματα μέσα από σύγχρονες επιστημολογικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τη μελέτη διαφορετικών πηγών: μαρτυρίες, συνεντεύξεις, αρχεία, έντυπο και ψηφιακό υλικό, ΜΜΕ, διαδίκτυο και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019

17:00 – 17:30: Έναρξη των εργασιών της Ομάδας – Αλληλογνωριμία των μελών.

17:30 – 20:00: **Εθνικός λόγος. ιδεολογία και ταυτότητες στο πολιτικό και πολιτισμικό πεδίο**

Ελευθερία Παπαστεφανάκη: Εκπαίδευση του Βουνού: Σοσιαλιστική, εθνική και έμφυλη ταυτότητα σε νέες οριοθετήσεις.

Κωνσταντίνος Πάλλης: Μεταπολίτευση: Μυθολογίες και Εθνική Ταυτότητα.

Νικόλαος Πασαμήτρος: Τρεις Περιπτώσεις Μελέτης Πολιτικής Χρήσης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2019

12:30 – 15:00: **Μειονοτικές ομάδες: η διαχείριση της ετερότητας**

Θεόδωρος Σπύρος: Η μνήμη του Ολοκαυτώματος και της Διάσωσης στους «Τρικάλινους Εβραίους».

Μαρία Δόγια: Κοινωνικές πολιτικές ένταξης και ενσωμάτωσης των Ρομά. Η περίπτωση του Δήμου Σοφάδων.

- 15:00 – 16:30:** Μεσημβρινό διάλειμμα – Γεύμα (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)
- 16:30 – 20:00:** **Ρατσισμός, ξενοφοβία, ισλαμοφοβία: αναπαραστάσεις και αφηγήσεις**
Σαλάμ-Ειρήνη Αμπουμόγλι: «Τώρα μούγκα, αύριο μπούρκα»: Δημόσιος λόγος γύρω από το Ισλαμικό Τέμενος της Αθήνας και η κατάληψή του το 2016.
Άννα Μέριανου: Η περίπτωση της ευρωπαϊκής απαγόρευσης της μπούρκας και του νικάμπ: αφηγηματικές κατασκευές στο reddit.
Μαρία Ξενιτίδου, Αντώνης Σαπουντζής: Η παραδοχή του ρατσισμού στα πλαίσια συνεντεύξεων για το νόμο σχετικά με την ιθαγένεια: Πέρα από τη νόρμα κατά της προκατάληψης;

Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2019

- 12:30 – 14:30:** **Διαστάσεις της τοπικότητας: κινητοποιήσεις και διαφοροποιήσεις**
Όλγα Ζιγιάλτου: Η αρωγή προσφύγων και μεταναστών στην Κεντρική Μακεδονία του 21ου αι. - Η ανάδυση των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων μέσα από το Χριστιανικό Ιδεώδες.
Isabelle Depret: Αντιπαραθέσεις στη Χαλκιδική γύρω από την εκμετάλλευση των ορυχείων χρυσού: τοπικές ταυτότητες, κοινωνικο-επαγγελματικές ταυτότητες και η ανάπτυξη της περιβαλλοντικής θεματικής στη σύγχρονη Ελλάδα (1980-2019).
- 14:30 – 15:00:** Αποτίμηση των εργασιών της ομάδας
- 15:00** Γεύμα - Αποτίμηση εργασιών συνεδρίου (Εστιατόριο Πανεπιστημίου)

Κατάλογος ομιλητών-συντονιστών

Αβραμίδης Χρήστος, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο.	Πανεπιστήμιο. Αλέξης Νίκος, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.	Βασιλειάδου Δήμητρα, Μέλος ΣΕΠ, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
Αγγελίδου Αλίκη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο.	Αλιγιζάκη Θεοδώρα, Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.	Βραγοτέρης Βαγγέλης, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
Αδάμ Σοφία, Διδάκτωρ Κοινωνικής Διοίκησης, Μέλος ΣΕΠ, ΜΠΣ Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, Ελληνικό Ανοικτό	Αμπουμόγλι Σαλάμ-Ειρήνη, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, ΠΜΣ Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.	

Γεωργάκης Βασίλης,
Μεταπτυχιακός Φοιτητής,
Τμήμα Ιστορίας και
Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων.

Γκαγκέλης Βαγγέλης,
Πολιτικός Επιστήμων,
Απόφοιτος ΠΜΣ
Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο
Κρήτης.

Γκαζή Αριάδνη,
ΕΔΙΠ, Τμήμα Ιστορίας και
Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο
Κρήτης.

Γριτζάς Γιώργος,
Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα
Μηχανικών Χωροταξίας και
Ανάπτυξης, Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Γυμπάκη Θεανώ Ιωάννα,
Μεταπτυχική Φοιτήτρια
Πολιτικής Φιλοσοφίας.

Δημάκας Θανάσης,
Μεταπτυχιακός Φοιτητής,
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης.

Δημητρούκα Αλεξάνδρα,
Υποψήφια Διδάκτωρ,
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

**Διαμαντοπούλου Μαριάνθη-
Ελένη,**
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα
Πολιτικών Επιστημών,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης.

Δόγια Μαρία,
Πτυχιούχος Κοινωνιολογίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Δούκα Κωνσταντίνα,
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα
Πολεοδομίας - Χωροταξίας,
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Δρακωνάκης Αντώνης,

Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα
Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο
Κρήτης.

Ελευθερίου Κωνσταντίνος,
Διδάκτωρ Πολιτικής
Επιστήμης, ΕΚΠΑ.

Depret Isabelle,
Επίκουρη Καθηγήτρια,
University of Marmara
(Istanbul).

Gafijczuk Dariusz,
Lecturer in Sociology, School
of Geography, Politics and
Sociology, Newcastle
University, UK.

Ζαββού Αλεξάνδρα,
Διδάσκουσα, Τμήμα
Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο
Κρήτης.

Ζαχαράτος Γεράσιμος,
Ομότιμος Καθηγητής,
Πανεπιστήμιο Πάτρας.

Ζιγιάλτου Όλγα,
ΠΜΣ Τμήμα Βαλκανικών,
Σλαβικών και Ανατολικών
Σπουδών, Πανεπιστήμιο
Μακεδονίας.

Θεοδώρου Κωνσταντίνα,
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα
Πολεοδομίας-Χωροταξίας,
Εθνικό Μετσόβιο
Πολυτεχνείο.

Καβουλάκος Κάρολος-Ιωσήφ,
Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα
Πολιτικών Επιστημών,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης.

Κακλαμάνου Ελένη,
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια
ΙΜΣ / Διδάσκουσα
Φιλοσοφίας, Ελληνικό Ανοικτό
Πανεπιστήμιο.

Κακολύρης Γεράσιμος,
Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα

Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ.

Καλεράντε Ευαγγελία,
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια,
Παιδαγωγικό Τμήμα
Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο
Δυτικής Μακεδονίας.

Κάλλας Γιάννης, Καθηγητής,
Τμήμα Κοινωνιολογίας,
Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Καλογεράκη Στεφανία,
Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα
Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο
Κρήτης.

Καλομοίρη Αγγελική,
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα
Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο
Αιγαίου.

Καρακιουλάφη Χριστίνα,
Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα
Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο
Κρήτης.

Καρρά Μαριλένα,
Υποψήφια Διδάκτωρ του
Παντείου Πανεπιστημίου και
του Université Toulouse – Jean
Jaurès

Κατάκης Εμμανουήλ,
Εκπαιδευτικός MEd,
Παιδαγωγικό ΑΣΠΕΤΕ.

Κατράκη Νάνσυ,
Απόφοιτη ΠΜΣ, Τμήμα
Ιστορίας, Αρχαιολογίας και
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας,
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Κατσικαβέλη Καλλιόπη,
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα
Πολεοδομίας – Χωροταξίας,
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Κονδυλάτου Δήμητρα,
MA - Master in Art Praxis,
Dutch Art Institute (DAI).

Κοσματόπουλος Νικόλας,
Αναπληρωτής Καθηγητής,
Τμήμα Κοινωνιολογίας,

Ανθρωπολογίας και Σπουδών
Επικοινωνίας, Αμερικάνικο
Πανεπιστήμιο Βηρυτού.

Κουμπάρου Δήμητρα,
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια,
Εργαστήριο Τεχνολογίας,
Πολιτικής, Ενέργειας και
Περιβάλλοντος, Ελληνικό
Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Κουτσόπουλος Φώτης,
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα
Πολιτικής Επιστήμης,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης.

Κτενάς Γιάννης,
Υποψήφιος Διδάκτωρ
Πολιτικής Φιλοσοφίας,
Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Κυπριωτάκης Δημήτρης,
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα
Ιστορίας και Αρχαιολογίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Κωστάκης Βασίλης,
Καθηγητής στο Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο Ταλίν της
Εσθονίας, Επισκέπτης
καθηγητής στο Πανεπιστήμιο
του Χάρβαρντ και στο
Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της
Βαρκελώνης.

Κώτσιος Παναγιώτης,
Μέλος ΣΕΠ, ΜΠΣ Κοινωνική
και Αλληλέγγυα Οικονομία,
Ελληνικό Ανοικτό
Πανεπιστήμιο.

Λαϊνός Σωτήρης,
Ψυχολόγος, Διδάκτωρ
Ψυχολογίας, Πρόγραμμα
Αυτοβοήθειας, Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,
μέλος ΣΕΠ, ΜΠΣ Κοινωνική και
Αλληλέγγυα Οικονομία,
Ελληνικό Ανοικτό
Πανεπιστήμιο.

Λαμπράκης Κωνσταντίνος,
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα
Πολιτικής Επιστήμης και
Ιστορίας, Πάντειο
Πανεπιστήμιο.

Λαμπροπούλου Κυριακή,
Ειδική Επιστήμονας,
Συνήγορος του
Πολίτη/Υποψήφια
Διδάκτορας, Τμήμα
Κοινωνικής Πολιτικής, Πάντειο
Πανεπιστήμιο.

Λαπασιώρας Σπύρος,
Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα
Οικονομικών Επιστημών,
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Λεωνιδάκης Νίκος,
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα
Ιστορίας και Αρχαιολογίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Μαλαμίδης Χάρης,
Διδάκτωρ, Scuola Normale
Superiore, Πίζα.

Μαμουλάκη Έλενα,
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια,
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Μαρκάτος Κίμων,
Διδάκτωρ., Πανεπιστήμιο του
Σάσεξ.

Ματάλας Παρασκευάς,
Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα
Ιστορίας και Αρχαιολογίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Μητροπούλου Αγγελική,
Υποψήφια Διδάκτωρ,
Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Μιχαηλίδου Μάρθα,
Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα
Επικοινωνίας, Μέσων &
Πολιτισμού, Πάντειο
Πανεπιστήμιο.

Μουζακίτης Άγγελος,
Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα
Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο

Κρήτης.

Μπέκα Γεωργία,
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα
Ιστορίας και Αρχαιολογίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Μπινάκη Ελένη,
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο
Αιγαίο.

Νάζου Δέσποινα,
Μεταδιδακτορική ερευνήτρια
ΓΓΕΤ/ΕΛΙΔΕΚ, Τμήμα Ιστορίας
και Αρχαιολογίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Νικολακάκης Γιώργος,
αφυπ. Αναπληρωτής
Καθηγητής, Τμήμα
Φιλοσοφικών και Κοινωνικών
Σπουδών, Πανεπιστήμιο
Κρήτης.

Νικολακάκης Μιχάλης,
Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης,
Διδάσκων στο Ελληνικό
Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Νικολακέας Άλκης,
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα
Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο
Κρήτης.

Ξενιτίδου Μαρία,
Μεταδιδάκτορας ΕΛΙΔΕΚ,
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Παλάζη Μαριάνθη,
Διδάκτωρ, Τμήμα
Φιλοσοφικών & Κοινωνικών
Σπουδών, Πανεπιστήμιο
Κρήτης.

Πάλλης Κωνσταντίνος,
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα
Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο.

Πανάγος Κωνσταντίνος,
Διδάκτωρ Εγκληματολογίας-
Σωφρονιστικής, ΕΚΠΑ.

- Πανιεράκης Μάριος,**
Απόφοιτος ΠΜΣ «Κοινωνική και Ιστορική Ανθρωπολογία», Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Πανταζίδης Στέλιος,**
Υποψήφιος Διδάκτωρ, M.Sc. στις Επιστήμες της Αγωγής.
- Παπαγεωργίου Γιώτα,**
αφυπ. Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Παπαδαντωνάκης Παναγιώτης,**
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Παπαδοπούλου Θεοδώρα,**
Μέλος ΣΕΠ (ΕΠΟ 22), Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο & Επιστημονική Συνεργάτης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
- Παπαϊωάννου Σκεύος,**
Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης, Επισκέπτης καθηγητής Πανεπιστημίου Kassel (Γερμανία).
- Παπαριστείδη Μαρία,**
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Παπαστεφανάκη Ελευθερία,**
Διδάκτωρ Ιστορίας, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Παπαστεφανάκη Λήδα,**
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Πασαμήτρος Νικόλαος,**
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών, Πάντειο Πανεπιστήμιο.
- Πασπαράκη Βασιλική,**
Μεταπτυχιακή Ερευνήτρια, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Πετμεζάς Σωκράτης,**
Καθηγητής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Πετούση Βάσω,**
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Πεχτελίδης Γιάννης,**
Αναπληρωτής Καθηγητής Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Πλουμίδη Ελένη,**
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Πολεοδομίας – Χωροταξίας, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
- Ποταμιάνος Νίκος,**
Εντεταλμένος Ερευνητής Ιστορίας, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών – ΙΤΕ.
- Πουλάδος Γιώργος,**
Μεταφραστής, εκδότης (Furtuna).
- Ρέγκας Στέφανος,**
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Σαμπεθάι Βαλεντίνη,**
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο.
- Σεϊτανίδης Σωκράτης,**
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης, ΑΠΘ.
- Σεργίδου Κατερίνα,**
Υποψήφια Διδάκτωρ, Πάντειο Πανεπιστήμιο -Πανεπιστήμιο της Χώρας των Βάσκων.
- Σερντεδάκις Νίκος,**
Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Σεφεριάδης Σεραφείμ,**
Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο.
- Σκουλαρίκη Αθηνά,**
Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Σπύρος Θοδωρής,**
Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας, Διδάσκων στο ΕΑΠ και στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Σώρος Γιώργος,**
Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Ταμιωλάκη Ελένη,**
Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Τζανάκης Μανόλης,**
Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Τζόκας Σπύρος,**
Διδάκτωρ Ιστορίας της Τεχνολογίας ΕΜΠ/ΕΚΠΑ, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών (ΙΤΕ).

Τριανταφυλλόπουλος Χρήστος, Στέλεχος Υπουργείου Οικονομικών, Απόφοιτος ΠΜΣ Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.	Μεθοδολογίας της Έρευνας, ΕΚΠΑ.	Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού, Πάντειο Πανεπιστήμιο.
Τριάντης Λουκάς, Διδάκτωρ, ερευνητής, Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο.	Τσιώλης Γιώργος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.	Φυσαράκης Κωνσταντίνος, Πτυχιούχος Οικονομικών. Φοιτητής, Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
Τσαβδάρα Σίσσυ, Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Υπότροφος ΕΛΙΔΕΚ.	Φαγογένης Κώστας, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.	Χαιρέτης Σπύρος, Υποψήφιος Διδάκτορας στις Σπουδές Φύλου, Τμήμα Μοντέρνων Γλωσσών και Πολιτισμών, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.
Τσαγρής Μιχαήλ, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.	Φουρναράκη Ελένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.	Χατζηνικήτα Βασιλεία, Καθηγήτρια, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
Τσιμουρής Γιώργος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο.	Φραγκιαδάκης Κώστας, Ψυχολόγος, MSc Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων, Υποψήφιος Διδάκτορας, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο.	Χούπας Δημοσθένης, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Πολεοδομίας – Χωροταξίας, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
Τσιώλη Σοφία, Διδάκτωρ Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και	Φραγκιαδουλάκης Μανώλης, Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.	Χρηστάκης Νικόλας, Καθηγητής, Τμήμα Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε., Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
	Φλεβοτόμος Διονύσιος,	

Οργανωτική Επιτροπή Συνεδρίου-Σεμιναρίου

Γιάννης Ζαϊμάκης, (συντονιστής), Κώστας Γκούνης, Στεφάνια Καλογεράκη, Νίκος Σερντεδάκης, Μανόλης Τζανάκης, Γιώργος Τσιώλης (ΔΕΠ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης), Αλέξανδρος Τσιριντάνης (ΕΤΕΠ, Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστήμιο Κρήτης), Αντώνης Δρακωνάκης (Υποψ. Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης), (μεταπτυχιακοί φοιτητές-τριες Κοινωνιολογίας Πανεπιστήμιο Κρήτης), Αντρέας Βάββος, Χαρά Συνδικιώτη, Ραφαέλα-Ελένη Πιπικάκη, Ελένη Μαραγκάκη, Αθανασία Χρήστου, Βασίλης Περιβολάρης, Μαρία Γκόγκου, Αγγελική Κροτσέ, Ιωάννα Χανδρή, Ειρήνη-Ηλέκτρα Πέτρου, Έλενα Μαρκάκη, Μαρία Ταμβάκη, Σίμος Χρονιάρης, Κωνσταντίνος Βουρλιώτης και Ηλιάνα Ορφανίδου (προπτυχιακοί φοιτητές-τριες Κοινωνιολογίας Πανεπιστήμιο Κρήτης), Γεωργία Δέλλα, μεταπτυχιακή φοιτήτρια, ΠΜΣ Κοινωνιολογία.

Επιστημονική Επιτροπή Συνεδρίου-Σεμιναρίου

Σοφία Αδάμ (ΕΑΠ)· Θεοδοσία Ανθοπούλου, (Πάντειο Παν/μιο)· Βασίλης Αράπογλου, Επίκουρος Καθηγητής (Παν/μιο Κρήτης)· Γιώργος Γριτζάς, (ΑΠΘ), Αλεξάνδρα Ζαββού (Παν/μιο Κρήτης)· Γιάννης Ζαϊμάκης, (Παν/μιο Κρήτης)· Κάρολος-Ιωσήφ Καβουλάκος (ΑΠΘ)· Γιάννης Κάλλας, (Παν. Αιγαίου)· Στεφανία Καλογεράκη, (Παν/Κρήτης)· Χριστίνα Καρακιουλάφη, (Παν/μιο Κρήτης)· Κατερίνα Κόπακα, (Παν/μιο Κρήτης)· Κατερίνα Δαλακούρα, (Παν/μιο Κρήτης)· Κατερίνα Μάρκου, (ΔΠΘ)· Άγγελος Μουζακίτης Παν/μιο Κρήτης· Δέσποινα Νάζου, Παν/μιο Κρήτης· Γιώργος Νικολακάκης, Παν/μιο Κρήτης· Μιχάλης Νικολακάκης, Βάσω Πετούση, Παν/μιο Κρήτης· Νίκος Ποταμιάνος, Ερευνητής Ινστιτούτο Μεσογειακών Μελετών· Βασίλης Ρωμανός, Παν/μιο Κρήτης· Νίκος Σερντεδάκις, Παν/μιο Κρήτης· Αθηνά Σκουλαρίκη, Παν/μιο Κρήτης· Μανόλης Τζανάκης, Παν/μιο Κρήτης· Γιώργος Τσιώλης, Παν/μιο Κρήτης· Ελένη Φουρναράκη, Παν/μιο Κρήτης· Βασιλεία Χατζηνικήτα, ΕΑΠ.

Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο
8 – 10 Νοεμβρίου 2019

Ιστοσελίδα εκδήλωσης <http://sociology.soc.uoc.gr/ekaeke/?p=677>

Η επιμέλεια του εξωφύλλου και της αφίσσας έγινε από την Γαλάτεια Νταναλάκη.
Η φωτογραφία του εξωφύλλου είναι της Στεφανίας Καλογεράκη.
Τεχνική επιμέλεια Αλέξανδρος Τσιριντάνης.